

Rubrik:

Skomakare blir vid din läst!

När Aina Rönnbäck öppnade sin utställning på övre planet i Konstens Hus i Luleå, beklagade hon sig över att det tagit nästan två år för kommunen att flytta den grafiska verkstan från Stationsgatan 38 till Kronan. Detta blev ett streck i räkningen då hon planerade sin första stora separatutställning i hemstaden. Aina Rönnbäck har genom åren skapat sin konstnärliga plattform med grafiken som bas, men i den här utställningen utgörs bildmaterialet mest av måleri. Som de flesta grafiker har Aina Rönnbäck med tiden fått allergiproblem på grund av den flitiga användningen av lösningsmedel vid tryckprocessen. Stängningen av verkstaden och allergiproblemen har tvingat henne att basera det mesta av denna utställning på måleri med vattenlösliga oljefärger, ett relativt nytt konstnärligt material som i Rönnbäcks händer påminner lite grann om oljepastellkrita.

I utställningen ingår också några få grafiska blad och ett mindre antal akvareller. Det är bra att hon tagit med dessa, det är nämligen här hon är som bäst! I en svit akvareller från Lofoten ger hon måleriet de fria tyglar som det så väl behöver, där färgen får form, riktning och djup och där avbildning av motivet inte blir det väsentliga, utan bara en anledning till att måla. Till exempel i bilden " Molnen jagar över ön", som har akvarellmåleriets alla kvaliteter, har konstnären inte försökt betvinga materialet, utan man märker att det har förts, och fortgent förs, en dialog mellan motiv, material och konstnär/betraktare.

I det grafiska bladet, limtrycket "Den röda fågeln" skildras en slags luftig dans eller tufffäktning mellan en kvinna och en röd fågel. Det finns hetta och lössläppt intensitet i den bilden som ger mersmak. I serigrafin "Den blå damen" har Rönnbäck arbetat med ett databearbetat original som fyrfärgsseparerats för att sedan tryckas i screentryck. Resultatet har blivit ett litet vackert blad som inte bara gör konstnären rättvisa utan också pekar på stora möjligheter för ett nytt och enklare sätt att åstadkomma fin färggrafik med ett brett färgregister. Oljemålningarna, som utgör merparten av utställningens bilder, är däremot en väldigt ojämn kollektion.

En del oljor, som exempelvis har en viss dokumentär saklighet över sig, kan kännas, om än med viss tvekan, rättfärdigade av det skälet. Annat kan ha enstaka fina måleriska kvaliteter, medan färgen lätt stannar i ett ytplan i de flesta av målningarna. Det blir ofta en rätt platt upplevelse, inte bara färgmässigt utan även då man känner att bildidéernas "litterära" innehåll i alltför hög grad fått vara vägledande för slutresultatet.

Poeten Henri Michaux säger någonstans i sina aforismer apropå konst att "Viljan är konstens död". När bilder skapas med ambitionen att åstadkomma konst går någonting väsentligt förlorat. Kvar blir något som lånar former från konstens värld men som saknar dess poetiska dimensioner. Det blir konst som föremål, inte som djupt mänskliga erfarenheter.

Några oljemålningar lyfter sig något över de övriga. Bilderna "Det sorlar stilla" och "Gråväder" har en flerdimensionalitet i färgen som många av de övriga målningarna saknar. Det gäller också den nyfikna skatan på sin sten, här fungerar måleriet inte som färgläggning utan har egen form och eget uttryck.

Med kännedom om Aina Rönnbäcks idoga målmedvetenhet kommer hon säkert att i framtida utställningar ha fått grepp om den nya oljefärgens karaktär och kommer därför att kunna visa oss oljor med samma frihet och lödighet som hon i sina bästa stunder uppvisar i sin grafik och i sina akvareller.

Bertil Sundstedt